

రాజకీయాలలో తప్పులు చేస్తే వాటి విషఫలితాలను లక్షలు, కోట్ల మంది అనుభవించవలసి వస్తుంది.

-ಗೌಡ

అగని మాటల యుద్ధం

చర్చలు సంప్రదింపులే లేనివిధంగా గెంచినవారిపట్ల గవర్నమెంట్ కృపా కోసినావారో కానరావాలని వర్గీకృతము లెక్కనన్న తరుణంలో పాపెమ్మ సహకార సమితి సందర్భము దయచేసి దేశం నుండి విదేశాంగకాశామంత్రి మొట్టమొదటిసారి హాజరయ్యారు. ఎన్.సి.సి. విదేశాంగ మంత్రిలు సందర్భము హాజరైన పాక్ పార్లమెంటు సభ్యులను బిర్రావంతుకొత్తూరు భారత విదేశాంగమంత్రి జైలరకరంపవద్ద వీడ్కో వూరిల యుద్ధం, తమిళనాడు, పర్చులకూడ వంటి పరిస్థితులను పర్యవేక్షిస్తూకానాన భారతదేశ ప్రతినిధి చేసిన వ్యాఖ్యలు ముందటి అయితే కాశ్మీర్ను చేసిన ప్రస్తావనకు భారత విదేశాంగమంత్రి కొరవల్ ఇవ్వారు. ఆగస్టు ఐదవ తేదీ ముందున్న హోదాను క్యాబ్రిన్ల కల్పనానుగూని డిమాండ్ను తీసుకు వచ్చిన భుద్కో తీరుచాస్తుంటే ఇప్పటికీ క్యాబ్రిన్కోనుకు కుట్రలుచేస్తున్నట్లు న్యూఢిహానిమిదానా, పరిస్థితులపై పరిశీలించినట్లు తాము సర్వేయిన సెషన్లను పారగుదేశం భారత గొడ్డపైకి వచ్చినా అదేతీరు అదేదేశం అవలంభించినది చెప్పకతప్పదు. పాపెమ్మసహకారసంస్థ విదేశాంగ మంత్రిలు సందర్భము భారత్ ఆతిథ్యం ఇవ్వన్న సంగతి తెలిసినది. ఈ సమావేశానికి ఇతర దేశాలలోపాపెమ్మ పాక్ ప్రతినిధిగా భారతకు వచ్చిన ఆదేశ మంత్రి బిర్రావంతు భుద్కోజగ్దూరి వచ్చారు. ఉగ్రవాదం పెంచి రోహిన్య భారత్ కుక్ రిఫ్యూజియట్లు దాడులకు తెగియడటా బందీదేశా ముద్ద వర్చులుకూడా లేనిసాతిలో ఉన్న తరుణంలో భుద్కో వర్చులుకు ఇరువదర్చునియంరంగా మారింది. ఇరుదేశాలు డిజిటల్ వివేచన, ఉక్రయిన్వంధ్య యుద్ధం, అంతర్జాతీయ పరిస్థితులు, పెట్టెబులులు ఇతర వాణిజ్యలంబలు తీరకత చా చర్చించుకోవాలని అజిందా పెంచిరంబినా సమావేశంలో క్యాబ్రిన్ ప్రస్తావనకు గ్రహం తీసుకురాయడం ఇప్పుడు ఇరుదేశామంతులముద్ద వ్యాగ్యుద్ధానికి దారితీసింది. పాక్ పరిస్థితి వర్చులుకు సందర్భంగా బందీదేశామంతులముద్ద జరిగిన మూలం యుద్ధంవర్చులకు వర్చులు వర్చులా తావలేదన్న వాతావరణమే కనిపించింది. బిర్రావల్ భుద్కో భారత ఉగ్రవాదానికి దారితీస్తున్నావోదే ప్రతినిధిగా భారత మంత్రిజైలరకరం పేర్కొన్నారు. ఉగ్రవాదానికి దాని తులననవారు ఉగ్రవాదాన్ని ప్రోత్సహిస్తున్న ప్రతినిధులతో చేరిన కర్చునికు వర్చులుజరిగినట్ల కల్గి అని స్పష్టపెచ్చారు. కుట్రలావారకో కర్చునికు వర్చులేమిదన్నట్లు ఆయన వ్యాఖ్యానించారు. ఈ తీరుకోనే ఇద్దరుమంతుల ముద్ద లంబా డి డైరెక్షన్లకు వర్చులుకూడా జరగలేదు. జమ్మూకాశ్మీర్లోని పూంబినిక్వారో ఐదుగురు సైనికులను వదిలిపెంచిన సంస్థ బన జరిగిన తరుణంలో భారత్లో పాక్మంత్రి వర్చుటన ఇప్పుడు వర్చులు తావేర్చింది. వర్చులు సంగతి అటుంచి 2011భారత్ భారత్లో మేన్ పాక్మంత్రి వర్చుటించారు. అలాగే విదేశాంగమంత్రి హరీ రథ్యాని భారత్ భారత్ వర్చుటించి వర్చులుజరిగారు. మంత్రి హోదాలో సునావ్ అజీజ్ 2016లో వర్చుటించారు. ఆ తర్వాత బందీదేశా ముద్దదేవ్కో, నంబుదాలు పునరుద్ధరంపెచ్చారు.

పాపిలందోయో పాకే మట్టి ఆదిదోరణిలోపపువ్వవారింపింది. పులామా పుటల తర్వాత ఇరుదేశాలపంపు పచ్చగడ్డివేస్తే భగ్గువన వాహపరంజం ఉంది. ఈ తరుణంలో కూడా భారత్ తన ప్రగతిని ప్రకటించింది ప్రస్తుతంపైనే చెప్పాలి. పాకే విదేశాంగమంత్రిని సాదరంగా ఆహ్వానించింది. సదస్సులో భాగేశాంగమంత్రి ఉగ్రవాదాన్ని సమస్యగా ఎదుర్కొన్నానని, సమిష్టి కార్యకారణం, ప్రణాళికాబద్ధత ముందుకువేవాలని భారత్ విదేశాంగమంత్రి వెల్లడిస్తే పాకేమంత్రి తనదోరణిలో తాను ప్రగతినిగలం ఆగ్రహించింది. భాగేశాంగమంత్రి పర్యటన ద్వారా ప్రతి ముస్లింఉగ్రవాది అనుకునే భావన తొలగించే తుంది విశ్వసనీయవాది, భారత్లో ఇప్పటికీ చర్చలు సుప్రసిద్ధిపరచుకుంటాయి తాము సిద్ధమైన ఆగ్రహం ఇదవ తేదికి ముందున్న స్థాయిని కాశ్మీర్లో కల్పించాలి, ప్రత్యేక చట్టాన్ని హోదా ఇవ్వాలని, ముస్లిం మైనారిటీలకు రక్షణ పుల్లగా వేసిన వ్యాఖ్యలు పొరుగుదేశాల అంతర్యత వ్యవస్థాపక శక్తితోనునకోవడమే. భుట్టో, జైలకురదొందొందొ ద్విపక్షాక్షి భేది జరగకపోయినా ఇరువురునీతలమధ్యపూలంపం మూలం పతాకస్థాయిలోనే జరిగింది. ఉగ్రవాదరంపకంగా పాకేస్థిప్రతిష్ట ఆదేశ విదేశీయస్థితి రిజిస్ట్రార్లకుబేషంగా తగ్గిపోయినది, తీవ్ర ఆగ్రహించొందొందొ బేషిగ్గుతున్న ఆ దేశం ఇప్పుడ అస్సూర్లోకం ప్రతిభకం లెలుపుతున్నట్లు దని ప్రకటన వేసినవ్యాఖ్యలు భుట్టోకు సూచికా తగ్గిరా లు. ప్రత్యేకచట్టమైన జి20కాని సదస్సును వచ్చే సెప్టెంబరులో గతంలో ఎన్నడూలేని విధంగా నిర్వహించే వేయడం నిర్ధం అపుత్యమే భారత్ ముందుగా సన్నద్ధ సమావేశాలు కూడా భారత్స్థాయిలో సర్దుబాటులో. ముందుగా జరిగిన పాపం సనకార్యకారణం విదేశాంగ మంత్రిని సదస్సు ఈ సదస్సులో భారత్ అయితే ఇతర ఉమ్మిక్తికాని, తనదే, కటికస్థి, కిక్కి, బండిదేశా తోపాటు పాకేస్థాని, భారత్లు కూడా ఈ కూటమిలో కాశ్మీర సభ్యతలంగా ఉన్నాయి. హైదరాబాద్ అల్లిక కాశ్మీరలో ఈ కూటమి ఆగ్రహం ప్రతిభకంపై ప్రత్యేకపై విషయవనరం లేదు. అయితే భారత్ ఆగ్రహం కాశ్మీర్ గుండా ఈ కాదాదా వెటకుతంపంపై పూ భారత్ అల్లిక ఆగ్రహంతరాలు ఆగ్రహంపై తెలియ జేసింది. ఈకూట నుంచి మాస్త ఆగ్రహం కాశ్మీర్లో కార్యకారపాల ద్వారా కూడా కాశ్మీర్ పాకేస్థానిలో అంధగ్రామని ఎన్నుకొన్నా సాధనాన్ని సేసిన ప్రకటనలు కూడా ఈకందగ్గుంగా గుర్తువేయకపోయిన అనవరం కూడా. ఇక్కడకూటనుమితో నీత్యం కాశ్మీర్ పైనే గతం మిష్టి భగవంతుడుకు పొరుగుదేశం ఇప్పుడ ఎన్నేజే. సదస్సులో కూడా తన మాటలకాగ్రహం కాశ్మీర్లో విదేశీయంలో విషయపం.

రైతు కంట నీరు దేశానికి అరిష్టం

దేశంలో రైతులు లేనేదీ వంటలు లేవు. ఎ రంగంలో అభివృద్ధికైతూ వ్యవసాయ వంటలే ఆహారం. ఒకప్పుడు వైనాను అధిగమించి ప్రపంచంలో అధిక జనాభా గల దేశంగా భారతదేశం పేరుపొందింది. మరొకప్పుడు పట్టణ కరణ వల్ల పారిశ్రామిక ఆవనరాలకు వ్యవసాయ భూమిలు తరిగి పోతున్నాయి. రియల్ ఎస్టేట్ బిజినెస్ బాగా పెరిగింది. రైతులకు వ్యవ సాయం చేయడానికి భూమిలేదు. ఉన్నా వివిధ కారణాల వల్ల వంట దిగుబడి తగ్గింది. వండిన వంటకు కనీస ముద్రకు ధర అభివృద్ధి లేదు. అవకాశ కొరత ఏర్పడితే 145 కోట్ల జనాభా పోషణ దుర్భరమవుతుంది. ఈ వివత్యధర పరిస్థితులను క్షేద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల నువనయంలో ముందుమావుతే వ్యవ హరించి అహారసమస్యలు తలెత్తకుండా చూడాలి.

మ నవోదయ గ్రామీణ పేదల అభివృద్ధికి భూమి యజ్ఞ మాన్యం కీలకం. బ్రిటీష్ వలసవాదం నుండి స్వాతంత్ర్యం పొందిన దెబ్బ నెలకొన్నారల తరువాత కూడా ధనకావ్యవస్థపట్లయిన బ్రిటీషువలసవాద భూమిని ఆక్రమించిన 80 శాతం మంది రైతలు, వ్యవసాయ కల్యాణం కోసమేలే భూమిని మరల మే కలిగిఉన్నారు. పేదరిక నిర్మూలన ప్రక్రియలో వ్యవసాయోత్పత్తి అలాగే ఉత్పాదకతను గణాంకంగా, పరిమాణాత్మకంగా పెంపొందితే భూమిలేని పరిస్థితి నాశిత ప్రధాన అడ్డంకి. తర్వాత వచ్చిన ప్రభుత్వాల అటువలన స్వాతంత్ర్యంవరగా వ్యవసాయ భూమి సంగతుల అతిపాదన కూడా తారచువారు చేశాయి. నయూ థాంకావర అతీత సంగతులకు భూమిని, ఆహారాన్ని అమ్ముకోగిన వస్తుప్రభాగా మార్పుచేయటం భూమిని, దక్షిణాశ్రితంలో విలీనపడ్డ మంది పేద రైతలను భూమిలేని గ్రామీణ పేదలను దూరం చేశాయి. మనదేశంలో స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన వెంటనే, జమీందారీ వ్యవస్థను రద్దు చేశారు. రైతలకు భూమిని పంటకి చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో భూ సంగతులను ప్రజాపాతకంగా భూమి లేని వారికి కేటోత భూమిని అందించి చిన్న రైతలుగా మార్పుడమే ఆసల ఉద్దేశం. కానీ ఇది మన నేతృమండలా విమర్శవంశంగా అమలు చేశారు. దాని తర్ఫుడే పరిమాణంలో భూమి ఉన్న రైతలను దానిని రాజ్ వాయకంగా ఉపయోగించలేని పరిస్థితుల్లో చాలాని వెగంగా లోబర్తున్నారు. 1960వ దశకం చివరిలో వారిత విప్లవం, ఆహారోత్పత్తిని పెంచింది. అయితే గ్రామాల్లో చిన్న నెలకొన్న రైతలు అలాగే ధనక భూస్వామ్యం మధ్య ఆసనవారతను కూడా దూరం చేసింది. దేశంలో భూ సంగతులకు విశాలత వేగంగా తిరిగిమొస్తానని భూస్వామ్య దృషికి,బ్రిటీష్ వలసవాదులకు వ్యతిరేకంగా కార్మికవర్గంలో తగిన పోరాడన రైతాంగం నా చాలా డ్రోవూ జరిగింది. 1950 ప్రారంభంలో తెలంగాణ ప్రతాపం రెవెన్యూ భూ యజ్ఞవాదాలలోని ఆసనాన భూస్వామ్యాలను నుమగ్నంగా అలాగే ప్రజానాకుల మైనవి కారందం వల్ల చాలా అటులు బలహీనంగా, లోకేనే పంపా జీతీ దారికింది.చివరిగా గ్రామాల్లో భూమి యజ్ఞవాదాలని నిర్మాణంలో గణేయియంగా మధ్యస్థమే జరిగింది. అధిక మిశ్రంలో భూమి ధనక రైతాంగం, వ్యవస్థ తరగతి రైతల వర్గాల చేతుల్లోనే ఉండిపోయింది. వెనకబడిన దశిత, నిమ్నవర్గాలకు చెందిన చిన్న పాటిరైతలకు కౌడీకృత భాగం మాత్రమే అందుబాటులోకి వచ్చింది. ఆసల పెంపు వ్యవసాయ భూమిలేని వ్యవసాయ కార్మికుల పెడ్డ నిష్కర్మలోనే ఉన్నారు. కాలక్రమంలో ప్రభుత్వం చేపట్టిన భూ సంగతులకు మైలపులోకి మిగల భూమిను ప్రభుత్వం జమ్మ చేసింది. నాగు భూమిలో కేవలం 2.1 శాతం భూమి మాత్రమే అతి తక్కువగా పేదలకు పంపిణీచేశారు.చాలా భూమి పెడ్డమత్తులో ధనక రైతలు ఆధీనంలో కొనసాగుతుంది. కొన్నితట్ల పట్టిబిల్లు డ్రాగా అధికార ప్రభుత్వంధివలో భాగంగా కోర్టు వివాదాలలో చిన్న భూమి ఆపరిమిత్తంగా మిగిలిపోయింది. పట్టిబిల్లుగా వివాదాలైన మిగల భూములను, భూమిలేని రైతలకు పంటకి చేయాలని అలోచన నివేదించేదు. నేషనల్ కాపిల్ సర్వే, 2020 ప్రకారం చిన్న,నన్నుకొర రైతలకు భూస్వామ్యాలకు చెందిన దాదాపు పది లక్షలవరకలా భూమిలో 84.26% భూమిలో పేదలకు పంటకి చేయాలని, ఆయా రాష్ట్రాల్లో 1960-70లలో అఖిల భారత

డాక్టర్ కోలాచాలం రామ్ కిశోర్

కిసానీవ పథ్ పోరాటాలు చేసింది. అలాగే ఈ సమస్యను ఛాలోరేసు ఫేట్ మజ్జర యూనయన్ భూ సంస్కరణలను ప్రధాన ఎజెండాగా మళ్ళీ ప్రధాన ప్రసంగంకి తీసుకువచ్చింది. ఈపోరాటాల కారణంగా ఛాలోరేప్రభుత్వం,వివిధ రాష్ట్రాలపూర్వ భూ సంస్కరణల అమలును పునఃపరిశీలించవలసి వచ్చింది. ఫలితంగా కొన్ని రాష్ట్రాల్లో చట్టాలు చేశారు.భూపరిమితి చట్టంచేశారు. మరొకం భూమి భూస్వాములు నుండి జన్మ కూడా చేశారు. ముఖ్యంగా వివిధ రాష్ట్రాల్లో పేదరికం, నిరుద్యోగం అధికంగాఉన్న గ్రామాల్లో భూమి సంపత్తి సమస్య జన్మిస్తోంది అపరిమితుతంగానే ఉంది.2020 నాటికి చిన్న, నన్నకారు రైతులు 84.2 శాతం మంది రైతులు రెండు హెక్టార్ల కంటే తక్కువ భూమినే కలిగి ఉన్నారు. చిన్న,నన్నకారు

రైతులు కలిగి సొంతంగా సాగు చేసుకుంటున్నారు. వంట పిన్నర్లలో 47.3శాతం మాత్రమే మిగిలిన 52.7 శాతం పెద్ద, మధ్య తరగతి వర్గాల రైతుల వద్ద ఉండేవియ్యింది. తెలంగాణలో 1973 భూసంస్కరణల చట్టం వ్యవసాయ హోల్డింగ్స్ నీలింగ్ నిబంధనలను ప్రకారం అమలు చేశారు.20శాతార్ల కంటే తక్కువ భూమిని కలిగి ఉండి మొత్తం రైతుల జనాభాలో 13.8 శాతం ఉన్నారు. భూమి కలిగిన ధనికరైతులు 47.3 శాతం కలిగి ఉన్నారు. వంట భూమి వంటివిలో వివిధరాష్ట్రాలలో భూయోజనానుసర నిర్మాణంలో కూడా భారీ వ్యత్యాసం ఉంది. మహారాష్ట్ర, ఢిల్లీవల్లో 80 శాతం భూమి కేవలం 10 శాతం ధనిక భూస్వాముల ఆధీనంలో ఉంది. అయితే తెలంగాణ,రాజస్థాన్, కర్ణాటకలో 55 శాతం వ్యవసాయ భూమి 10శాతం ధనికుల ఆధీనంలోఉంది. ఛాలోరేవల్లో కేవలం 4.9శాతం మందిరైతులు 32శాతం వ్యవసాయ భూమిని కేవలం త్రిప్పన్నారు.ఒక పెద్దరైతు చిన్నపాటి రైతు కంటే 45 రెట్లు ఎక్కువ భూమిని కలిగి ఉన్నారు. నాలుగు మీటర్లపై ప్రజలు రోడా 56.4 శాతం గ్రామీణ కుటుంబాలు భూమిలేనివాటిగా మిగిలిపోయాయి. మొత్తం నికరవంట పిన్నర్లలో దాదాపు 82 శాతం సారీ వంటమైన, నీటిపారుదల భూమి ఆగ్రేణిడేషనక రైతుల స్వాధీనంలో ఉంది. దేశంలో చిన్న,నన్నకారు రైతుల వద్ద ఉన్న భూమి తక్కువ సారా మంది రైతులు తమ భూమిని కోల్పోవడంతో వ్యవసాయ కూలీలుగా మారారున్నారు. చిన్న, మధ్యతరగతి రైతులు తమ భూమిని కోల్పోవడానికి గల కారణాలలో సాగుభూమి పెరగడం ముఖ్యమైనది. సారీవంట ఎరువులు, డీజిల్ తీవ్రతరాల అధిక ధరలు రైతులు భరించలేకపోవడం.మార్కెట్లో దోపిడీ, పెద్ద

బీజేపీని కొన్నాదేవుడైన ద్వారా చిన్న రైతులు ఎక్కువగా దోచుకీసే గుర్రపుతున్నారు. మరోపైపు కేంద్ర ప్రభుత్వం విధానాల వల్ల, కనీస మద్దతు ధర లభించకపోవడం, మార్కెట్లో వ్యవసాయక ఉత్పత్తులకు విలువ లేకపోవడం వల్ల, చిన్న, సన్నరైతులకు గ్రామీణ రుణ భారానినే తీరవలసివచ్చింది. చిన్నరైతులను స్వాగతించడం చేసి కొత్తరీతే యాజమాన్యానికి భూమిని ఆపగలగదానికి కొన్నాదే సరిగ్గులకు ప్రయోజనం చేకూర్చడానికి భూ సంస్కరణల నమూనాను పూర్తిగా తిరస్కరించడం చేయబడింది. రైతుల ఆదాయం 2018-19లో పెద్ద సాయ కుటుంబాల నగలు నెలవారీ సరికేఆదాయం రూ. 8,337. కానీ వ్యవసాయ కుటుంబాల నెలవారీ ఆదాయం రోజువారినే కనీ ఆదార రంగంలో, వ్యవసాయ కూలీలుగా సంపాదించినను. కూలీ ఆదాయం పంటల సాయ సుందీ కాకుండా కలిపి పని, పాడి పశువులు, కోళ్ల పెంపకం ద్వారా సంపాదించినందున ఇది పెద్ద మార్పు కనపడుతుంది. ఒకవత్సారం కంటే తక్కువ భూమి ఉన్న వ్యవసాయ కుటుంబాలకు ఇంట్లో చిన్నరైతుల సాయ ప్రధాన వనరుగా మారింది. ఆదాయ సుందీ, విద్యార్హత వర్ధిల్లు ఆదాయం రైతులు ఆస్తులపై తమ భూములును తక్కువ వరలోకి ఆమ్లకృతులైనాన్ని రూ. ఉత్సాహిని రెండుపెట్టెల్లో తాటిలు రేడా పెద్ద సంస్థలు రేడా ధనకీ భూసామిలు సాగ్గడే సం సేనుకులైనాన్ని. రైతుల కాలి దారుల నుట్టపెట్టెలలో సాగ్గడే అంతకన్నా ఎక్కువ పంటల కనీస మద్దతు ధర లభించకపోవడంలో రైతులు భూములు కోల్పో వడానికి,రైతులు పేదలుగా మారడానికి ప్రధాన కారణాలు. భాతకే 2001 జనాభా తర్జిల ప్రకారం 127.3 మిలియన్లు భూమిని కలిగి ఉన్నారనివచ్చింది. 2011 జనాభా తర్జిల ప్రకారం భాతకేదేశంలో భూమిని కలిగిఉన్న రైతులసంఖ్య 8.6 మిలియన్లు క్లింది.భూదానీ, చిన్న రైతుల కాలి రైతులుగా మారు రు.తెలంగాణ, గజాఖత్, మహారాష్ట్ర,ఆంధ్రప్రదేశ్, పశ్చిమబెంగల్ వంటి రాష్ట్రాలలో 40 శాతం వరకు ఇదే వర్ధిల్లింది.కానీ భూమి,పశ్చిమబెంగల్, కేరళ, త్రిపుర, జమ్మ్యుకాశ్మీర్ రాష్ట్రాలలో భూమి పంచుకీ జరిగింది. దేశవ్యాప్తంగా మహారాష్ట్రల చేసిన భూ ఆక్ర మణ తిరస్కరించుకొన్న ఆంధ్రప్రదేశ్, మహారాష్ట్ర, బీహార్, త్రిపుర, పంజాబ్, తమిళనాడులలో రాష్ట్రప్రభుత్వాలు భూ సంస్కరణలను అమలు చేశాయి. భాతకేశం అంతరీ 68.72 లక్షల ఎకరాల భూమి నీలింగం నీలులుగా ప్రకటించబడింది. ఇందులో 60.27 లక్షల ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమిని కలిపి కేటగి. 2006 వరకు 48.99 లక్షల ఎకరాలనుపంచుకీ చేశారు. దేశంలో రైతులు లేనిదే పంటలు లేవు. ఏ రంగంలో ఆభివృద్ధికైనా వ్యవసాయం పంటలే ఆధారం.ఒప్పైపు వైదానం ఆధిగిమిని ప్రపంచంలో ఆధిక జనాభా గల దేశంగా భూమిని సేరుపొందించు మరోపైపు పంటకీ కరణ వల్ల పారిగ్రామిక అవసరాలకు వ్యవసాయ భూములు తరిగి పోతున్నాయి. రెయిల్ వేగ్గడే బీజేపీని భాగా పెరిగింది. రైతులకు వ్యవ సాయం చేయడానికి భూమిలేదు. ఉన్నా విధి వరకేకాళా వల్ల పంట దిగుబడి తగ్గింది. పంటదీనిన పంటకు కనీస మద్దతు ధర లభించడం లేదు. ఆతరీ కొరక పిచ్చిగడే 145 కోట్ల జనాభా పోవడం దుర్భరమవుతుంది. ఈ వివరాల పశ్చిమబెంగల్ రాష్ట్ర,రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల సమన్వయంలో ముందుకుపోతూ వ్యవ వారిని ఆహారసమస్యలు తలెత్తకుండా చూడాలి. ●

రిజర్వేషన్లలో బిసిల వెనుకబాటు

భా రతదేశ జనాభాలో సింహభాగం ఉన్న వెనకబడిన తరగతుల వారి కేంద్ర విధానాలతో ఇరావేతనకాటానుకున నుంచి విడుదల కాలేకపోతున్నారు. కేంద్రంలో ఎన్ని ప్రభుత్వాలు వుంటే ప్రజల తరతరాలలో నుంచి రాకపోకలు వస్తూ భారతదేశ ప్రజల కర్మ, వెనకబడిన తరగతుల ప్రజలు కోరుకున్నంత శాశ్వత రిజిస్ట్రేషన్లు ఇంకా ఇవ్వలేదు. ఆ డిమాండ్లను నెలవేర్వేలకేంద్రం కోసం ఎన్ని సంఘాలు ముందుకు వచ్చాయి. ఎన్ని సంఘాలు ఉన్నాయో నడుస్తున్న ఉదయం కూడా వేరే పరిణామం. సమాజంలో వ్యాపార, ఉపాధి రంగాల్లో జీవీల క్షేతి కళ్ళకు దేసి వుంటున్నదే. దేశ విడుదలకు జీవీలే మూలకారణమేనీ కూడా ఉన్నట్లు ప్రభుత్వం గమనించాలి. పరిగంగలో అయినా జీవీలు రాజీను ఉన్నారు. కానీ వారి పరకు ప్రజలు ఇంకా వేరేకడదే ఉన్నారు. సంస్కృత గోవింద య్యూరీ నేనెవ్వరూ జీవీలు ఉండటానికే కేంద్రంలో మూలకారణమేనని నా కేంద్ర ప్రభుత్వం చెబుకు వెనకకు వెళ్ళకపోవచ్చునని యేడు. జీవీలకు రాజ్యాధికారం లభ్యమడకగా వయసు సాగుతున్నా ఆలస్యం దూరం పెరుగుతునే వుండోయి. సమాజ ప్రగతి కదలకపోయిన సంత్రా జీవీలకు ఉన్నా వారికే తెలియకునే ఆ పగ్గలలకు కోసే శక్తులు రాకుండావున్నాయి. రాజ్యాధికారం వారు

దండ్ర కుమారసాక్షిమ్మ

అనుభవమిద్దా దీనిలను పల్లకి మోయడానికి ఉపయోగిస్తూ వస్తున్నారట. ఒక పథకం ప్రకారం ఆగ్రహారం పెద్దలు దీనిలను తొక్కిస్తూ వస్తున్నారట. దీనిలందరూ తొక్కిన నేపథ్యంలో సాధిస్తారట. రాజ్యాధికారాన్ని సొంతం చేసుకోగలుగుతామనే నమ్మాన్ని ఎప్పుడూ తెలుసుకుంటారో ఎప్పుడూ బక్కంగా ముందుకు వస్తారో... దీనిలకు వారు హక్కులు సాధనం, రాజ్యాధికారం కోసం ఉద్యమిస్తున్నారు. అయితే కోతవలన ముందుకువచ్చే అభివృద్ధి ఉన్నారట. దీని వృత్తుల వారు లేదా కొన్ని రంగాలకు చెందిన వారితో దీని హక్కులన్నీ అంద అనవసరం? అలా అనుకోకూడదు తెలిసి వారు ముందుకు రావాలి. అందరూ కలిసి కి.గేడ్సు కిందుకు వస్తే ఎలాంటి క్షేత్రాని ఎదిరిందగలిగే నస్తా ఉన్నట్లే. ఇక పొలిటికల్ పార్టీలు ఓట్లు కోసం మాత్రమే దీనిలతో ఆడుకోకూడదు. వాడుకోకూడదు. దీనిల కోసం ఒక పథకంపై అన్ని అంశాలను సమీక్షించి దానిని దీని అభివృద్ధిని అణగారిన కలిసి ముందుకు రావాలి. దీనిల హక్కులు గరించి అందరూ అందరూ క్షేత్రస్థాయి వెళ్లాలి. క్షేత్రస్థాయిలో ప్రతి దీని కుటుంబానికి దీనినిభివృద్ధిపన్ను హక్కులు గరించి అందరూ కలిసి కుటుంబానికి ఒక పథకం ముందుకు రావాలి. పట్టణాల్లోనూ గ్రామాలలోనూ ఉన్న దీని వ్యవసాయ రాజ్యాధికార ఆకాంక్షను గగ్గోలు. అందుకు తగ్గట్టుగా పాటించాలి.

ఉత్సహునికీ నిద్దం చేయాలి. ఈ ఉత్సహులలో ఢీసీలలో ప్రతి కులం, ప్రతి రంగునికీ చెందిన వారు సారధ్యముగా ఉన్నప్పుడు ఢీసీల హక్కులు సాధనం, ఆశయాల సారాళములు తీరుతుంది. స్థానిక పంచాయితీ ఎన్నికలలో రిజర్వేషన్లు కల్పించాలి. తేండ్ల ప్రభుత్వం వెంటనే కులగణన చేయాలి. ఢీసీ కుల జనగణన జరిగి జనాభాకలంగా రిజర్వేషన్లు పెరిగితే ఢీసీలకు న్యాయం జరుగుతుంది. ఢీసీ కులగణన, రిజర్వేషన్ వరిది వెంపెన్నుకేంద్ర ప్రభుత్వాలూ ఆలోచించాలి. ఢీసీలో చిత్రత్వం వచ్చింది. మోక్షార్థి ఓటర్లయిన ఢీసీలు కల్పిస్తే ఏపార్టీ అయినా గెలుస్తుంది. ఏ పార్టీ నైనా గద్దె దింపినట్లా ఉంటుంది. ఢీసీ జనాభా ప్రకారం అంతా శాల కోసం పోరాటం సాగుతున్నాడంటారు. కూల వారి రెక్కలు ఢీయాలని ఢీసీలు అంటున్నాయి. అక్క పాటలు మొత్తమున్నాయి. తేండ్ల ప్రభుత్వం జనగణనలో కులగణన చేయకుండా ఢీసీ ప్రతిభతో వైఖరి అలంబించిందం మానుకోవాలి. తేండ్ల ప్రభుత్వం దిగిరావలసిందే. ఢీసీనితే పార్టీయాల పాదాలను నమోదాకాన జమీన్దార్లగా చేయాలి. తేండ్ల, పార్టీ ప్రభుత్వాలకు రాజ్యాంగం కల్పించిన నడుమ యాలకోసం కులగణన అవసరముంది. కులగణనతో ఓక్కోకులం జనాభా, సాంఘిక అర్థిక రిజర్వేషన్ మిమలం నీకరించిపాటి కూల కుల జనాభా ప్రకారం ఉత్సాహం కల్పించేలా చేయాలంటుంది. ఉంటుంది. అలా చేస్తే ఢీసీలు అభివృద్ధికి పాటలు వేసినవారలప్రకారం. ●

ప్రభుత్వ సంస్థలను ఫ్లైవేట్‌పరం చేయొద్దు!

కొ ప్రధాని బిజీనే ప్రభుత్వం, ప్రభుత్వరంగాన్ని నిర్వహిస్తూనే దేని కార్యక్రమ సమస్యలకు ఆలోచన తెరుసుకుంటూ వచ్చాడా అనే సందేహం స్థాపించబడుతున్న దానందుకు కన్పడింది. ఆత్యంత నిర్దుర్లభాత్మకంగా ప్రభుత్వరంగానికి సంస్థలను ప్రైవేటీకరించడం, కొత్త కొత్త విధానాలను అనుసరించడం ద్వారా ప్రైవేటీ రంగాలకు దారితీయాలన్న నామకం. రాజకీయాలను, ఆర్థికావస్థను ఎప్పటికీ విడదీయలేదు. ఇది ఏ దేశస్థానాన్ని సగౌరవం, సుఖభావాల నిర్వహించాలన్న బహిష్కరణ చేసే రాజకీయ ఆర్థిక వ్యవస్థ. వ్యాపకం ప్రైవేటీకరణ ప్రణాళిక అమలు కోసం ప్రభుత్వం భారతీయ ఊద్యులను, ప్రైవేటీకరణ కలిసి పనిచేస్తుందని ఆర్థిక మంత్రి ప్రభుత్వం ప్రకటించిన ద్వారా అను ప్రైవేటీకరణల అత్యంత భారతీయ ప్రభుత్వం ముగియబడింది. ఇది భారతదేశాన్ని వ్యాపకం తాముకొనడం కారణంగా ముందు తీసుకుంటుంది. అమలుకరణ, మేదంకరణ, సంకల్ప, ఉత్పత్తి సాధనాల ప్రయోజనాలకు కొరత మంది ప్రైవేటీకరణ తీసుకుంటున్నది. 2014 నుండి ఆర్థికవ్యవస్థ భాగా క్షీణించడం, దాని మూలాల దారుణం కాలిపోయినందుకు, ఆర్థిక వ్యవస్థను ప్రైవేటీకరించే ఆత్మహత్యా విధానం, సాధనం భారతదేశ ఆర్థికాన్ని అపారమైన దోచుకున్నందుకు ముగత కలిగిన వ్యూహాత్మకం. ప్రభుత్వరంగానికి సంస్థలను నిర్వహించే చేయడం ద్వారా ఈ ప్రక్రియ ముగియే వేగవంతంగా జరుగుతున్నది. ప్రభుత్వరంగాన్ని పరిపాలనా పద్ధతి ప్రైవేటీకరించడం రంగాలను బలీకరించే చేయడం జరుగుతున్న పర్యవర్తన ప్రజలకు అపరాధం ఉపయోగం ఉండవు. ఆర్థికవ్యవస్థ, సమాజంపై జరుగవలసిన విధానాన్ని ప్రజలకు పరిపాలనలు ఇప్పటికే తీవ్రంగా ఉన్నాయి. మార్కెట్ శక్తులు, ప్రైవేటీకరణ, కార్యక్రమాలకు మరింత స్థలాన్ని అందించడం ద్వారా భారత పౌరులకు సామాజిక, ఆర్థిక న్యాయం ప్రమాదంలో పడింది. రైల్వేలు, వ్యాపకాలు, నవరత్న కంపెనీలలో కూడ ప్రభుత్వరంగానికి సంస్థలను ప్రభావితం చేస్తున్న పరిపాలన పాలన దుకును ప్రైవేటీకరణ ప్రక్రియ రాష్ట్రాలకు కలిగించిన సామాజిక, ఆర్థిక న్యాయాన్ని అత్యంత దెబ్బకున్నది.

మనదేశం విషయంలో ముఖ్యంగా కల్గించే విషయమేమిటంటే కలం, మతం, ప్రాంతం, లింగం వంటి వాటితో ఇప్పటికే వీలీయైన సమాజానికీ ఆర్థిక అసమానతలు మరింత జోడించబడుతున్నాయని కొందరు విశ్లేషకులు విశ్లేషిస్తున్నారు. ప్రైవేటీకరణ అనేది రిజెన్షన్ల విధానంపై ప్రత్యక్ష ప్రభావం చూపుతుంది. ఇది వ్యూహాన్ని, ఒడినిలు, వికలంగాలకు ప్రభుత్వరంగంలో ఉపాది,విద్యను పొందుకుండా చేస్తుంది. ప్రైవేటీ

రంగంలో రిజెన్షన్లను కల్గించే పట్టణం లేదు. ఇది రాజ్యాంగం నిర్ణయించిన చట్టాలను సన్నని పటిలి సామాజిక న్యాయాన్ని సన్నివేశం పటిలి ప్రయత్నం. ప్రైవేటీకరణపై ఆధారపడిన ఆర్థిక ప్రక్రియ ప్రస్తుత రోపానిలు, కలం,పెత్తనాగమ్యం, లింగం వంటి అసమానతల నిర్మాత్యాత్మక రూపాలను తీవ్రపరం చేసే సంక్షోభా కులు సృష్టిస్తుంది. మోడీ ప్రధాని మన్మోహన్ సింగ్, 2008 ఆర్థిక సంక్షోభం నుండి రక్షింపబడటానికీ కారణం అది పుర్తిగా ప్రభుత్వ రంగం నన్నులు ప్రైవేటీకరం కావడంవల్లనే. ప్రభుత్వరంగంనన్నులు, జ్ఞానంకలను ప్రైవేటీకరంచడం ద్వారా మోడీ పాలన భారతదేశాన్ని జాతీయ, ప్రపంచ వరిజామాను బహుళ సంక్షోభాకు మరింత హనిచేస్తున్నది. ఇది ఆర్థికవ్యవస్థ, నమాజా, రాజకీయాలు విస్తృత

[illegible]

రాజకీయం అనేది గొప్పకళ. పేదల నుండి ఓట్లు, సంపన్నుల నుండి నోట్లు తీసుకొని ఒకరి నుంచి మరొకరిని రక్షిస్తామని చెప్పడమే రాజకీయం.

ఆస్కార్ అమెరింగల్

రాజనీతిజ్ఞుడు తాను ప్రభుత్వానికి చెందిన వాడినని అనుకుంటే రాజకీయవేత్త ప్రభుత్వమే తనది అని అనుకుంటాడు.

ప్రజావాక్కు

రేతులను ఆడుకోవాలి

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా గత వారం రోజులుగా కురిసిన భారీ వర్షాలు, వడకళ్ల వాన వల్ల అన్ని గ్రామాలలో వడకళ్లవంటే కోట్లాది రూపాయల నష్టం జరిగింది. కోతే వచ్చిన ముడిమీ, మిర్చి, వడ్ల అలభ్యత అందరికీ అపరాధాలు పురిగిపెట్టబడ్డాయి. అలాగ వర్షాల వల్ల ఆహార సమస్య కలిగింది. మిరప, మొక్కజొన్నలు ముడిమీ, ముహూర్త పం, కూరగాయలు వంటి వంటలకోసామి అన్ని కోట్ల ఇండ్ల దెబ్బపడ్డాయి. పీడనంవల్ల సుమారు 13 దుర్భిక్షాదులు మరణించాయి. నష్టపోయిన గ్రైతులు తీవ్ర ఆందోళనలో ఉన్నారు. అధికారాలు వంట సమస్యల అంచనా వేయలేదు. స్వయంసహకారసంఘ వంటి శాఖల అధికారులు సరైన నిర్దేశాలు, పంపనపట్టాల అందకుండా తీవ్ర తగ్గారా వేరేవో గాని అందినది విషయంలో ప్రభుత్వం నేలనీడలు తీసినవారే.

జోసేఫ్ కర్కాయరూలు ఏర్పాటు చేయాలి

రాష్ట్ర హైకోర్టులో కారుదా లోకాయుక్త వద్దకు వేల కొలది గురియించిన పరిష్కారం కోసం వస్తున్నాయి. పరిస్థితి తీవ్రతను సమీక్షించిన ప్రజల సౌలభ్యం కోసం రాష్ట్ర లోకాయుక్త కర్నూల్లో పాటు విజయవరం, విశాఖజువ్వం నగరాలలో లోకాయుక్త జోసేఫ్ కర్కాయరూలు ఏర్పాటు చేయాలి ప్రభుత్వాన్ని కోరడం జరిగింది. అయితే 15 నెలలుగడిచినా ప్రభుత్వం జోసేఫ్ కర్కాయరూలు ఏర్పాటు చేయలేదు. అతనిగా ప్రభుత్వాలు కూడా రాష్ట్ర పాలనా విరోధకరణ ద్వారా అభివృద్ధి సాధ్యమైన ఔషధులను పాటుబలిచేలోకాయుక్త జోసేఫ్ కర్కాయరూలు ఎదురుపం ఏర్పాటు చేయడం లేదు. అలాగే లోకాయుక్త కర్కాయరూలలో దాహపూరిత 70వేలకు పైబడిన ఔషధాన్ని ఉన్నా గత నాలుగు సంవత్సరాలు గా ప్రభుత్వం పరిష్కరించడం లేదు. రాష్ట్ర రాజకీయ విషయం విచారణపై దేశసంప్రభుత్వం కర్కాయరూలం నిర్దు హాస గాలికి వదిలేయడం పాతుల చిత్రశీలకి అద్దంపడవలసింది

-3. సతీష్ రెడ్డి, భూపాలపల్లిజిల్లా
ఇసుక అకమాల్య!

ఇసుక అక్రమాలు!

అష్టాదశ శతాబ్దమునందున్న అధికారమునకు వచ్చిన నది నుండి పాఠకుల అభ్యాసప్రకృతిని కృత్రిమముగఁబోయినది. అంతా పాఠకుల కంట, అనవసరమునందు మింగిపోయియున్నది. ఇటులా నానాదా వారిని వివేకింపఁగల నది రెక్కన ప్రకటించు గుర్తుపట్టినది. అయితే ఈ కృత్రిమము నెలుగుగానుక డబ్బు పుట్టినట్లు భావించుకొని దేనికి నైనను పట్టెట్లు వచ్చింది. దీనిని పాఠకులకే కలుకు లవలకుకొ లేదు. మరొకటి రాష్ట్రపాత్రాన్నిగా నొకనగరాన్ని నుండి అంతరాళి అభివృద్ధి తత్వము యదేచ్ఛగా కనపరచుచున్నది. అంతా పాఠకులకే ఈ అక్రమ డబ్బుగా కొట్టెట్లుగా నెక్కువపట్టెట్లుగా నున్నది. అనుకూల కాలము రావలసి వచ్చెను. అనుకూల దుస్థితికి వచ్చెను విధిగా.

ప్రభుత్వ విద్యార్థి నిర్దేశములు

ప్రాథమిక విద్యార్థులకు సముదాయాలను సంతకం చేయి తెలుగు రాష్ట్రప్రభుత్వాల నుండి గణితా వివేచనా ప్రభుత్వ పాఠశాల ద్వారా అందజేయబడింది. ఇవే నుండి వారితో సమగ్రత ఈ యువని వెంటాడుతున్నాయి. తెలంగాణ వ్యాప్తంగా 28 లక్షలమంది, అంధప్రదేశ్లో 37లక్షలమంది విద్యార్థులను సాగుతుంది. ముగిసినా ఈ చదువులు వానాశం చెబుతున్నాయి. సాగుతున్నందున సరికొత్త పాఠశాల ప్రాథమిక స్థాయి ఉపాధ్యాయులు శిక్షకులు వెయిరు వర్తకులు, పిల్లల్ని కేంద్రీకృత పరీక్షలపై మళ్ళించడంలో సంతకం గత రోజులు ఆసేరింది. ప్రైవేట్ విద్యార్థులు గానవ వాటి పిల్లలు సరికొత్త పాఠశాల కేంద్రాలవారి నే నిబంధన అమలు కావడం లేదు. ఆధునిక పేరుపై విద్యార్థుల కేంద్రం ప్రైవేట్ విద్యార్థులను మద్యాపహగమన వర్గం కూడా ఉపాధ్యాయులు అందజేయబడింది.

పాపాపీరాజు, గంగన్నగూడెం, ఏలూరుజిల్లా
మితం అమృతం, జిల్లాలు

పితం అవుతున్న జలాలు

దేశంలో చాలా ప్రాంతాల్లో మానవ వ్యర్థాలను మురుగు కాలు వహల్లో చివలబతున్నాయి. దానివల్ల అనేక ప్రాంతాల్లో వ్యాధులు ప్రబలబతున్నాయి. ఇప్పుడు అందుబాటులోకి వస్తున్న ఆధునికమునుకొరెక్షితకరమైన వ్యర్థాల తొలిగివేసు మెరుగైన యంత్రాలను వాడేటప్పుడు ప్రజాశ్రేయాలను నిర్ధారించేయాలి. మురుగునీరు, ఇతర వ్యర్థాల ఉత్పత్తి అయ్యే ప్రదేశాలలోనే వాటిని సురక్షితంగా భావించేలోకి పంపించే పద్ధతులను ప్రోత్సహించాలి. అందుకోసం ప్రభుత్వ గుంటలను, మురుగునీటి శుద్ధి వ్యవస్థలను ఏర్పాటు చేసుకునేలా చూడాలి.

-జి.నవీన్ కుమార్, హైదరాబాద్

ఎడిట్ పేజీకి..

ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయ పరిణామాలకు సంబంధించిన విశ్లేషణాత్మక వ్యాసాలు వంశగౌరేవారు ఈ కింది ఈ మెయిల్ చిరునామాకు వంపగలరు. e-mail : editpage@vaartha.com

-ఎన్.రమణ, శ్రీకాకుళం

